

تلفات ملکی در امتداد سرحد

در افغانستان:

جنوری- مارچ ۲۰۲۶

می ۲۰۲۶

هیئت معاونت
سازمان ملل متحد در افغانستان (یوناما)

در مورد این گزارش

این گزارش توسط بخش حقوق بشر هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان (یوناما) طبق مأموریت آن در قطعنامه ۲۶۲۶ (۲۰۲۲) شورای امنیت ملل متحد^۱ تهیه گردیده است تا «با تمامی ذی نفعان در سطوح ملی و محلی، جامعه مدنی و سازمان های بین المللی غیردولتی به منظور حفاظت و ترویج حقوق بشری تمامی افغان ها تعامل نمایند» و «وضعیت افراد ملکی را مورد نظارت قرار داده و در رابطه گزارش دهی و دادخواهی نماید».

روش تحقیق

این گزارش داده ها و معلومات مربوط به تلفات و رویداد ها در افغانستان را ارایه می نماید که یوناما آن معلومات را معتبر دانسته است. تلفات افراد ملکی زمانی «تأیید شده» گزارش می گردد که بر اساس مجموعه از معلومات بررسی شده توسط یوناما، شواهد روشن و قانع کننده مبنی بر کشته یا زخمی شدن افراد ملکی وجود داشته باشد. برای رعایت این معیار، یوناما حداقل سه نوع منبع مستقل و متفاوت را مطالبه می نماید، از جمله قربانی، شاهد، متخصصین صحتی، مقامات محلی، بزرگان قومی یا سایر منابع. تا حد امکان، معلومات از اظهارات ابتدایی قربانیان و/یا شاهدان رویدادها و از طریق بررسی های میدانی در محل به دست می آید.

تمام تلفات ملکی در افغانستان که توسط یوناما مستند سازی و در این گزارش درج گردیده است، به مقامات /د/ر^۲ حاکم افغانستان و حکومت پاکستان ارائه شده است.

بر اساس مأموریت یوناما از جانب شورای امنیت ملل متحد، بخش حقوق بشر یوناما تنها مکلف به نظارت بر حوادثی است که در افغانستان واقع شده اند. یوناما به نظارت بر حوادثی که احتمالاً در پاکستان اتفاق افتاده باشد مکلف نیست.

زمینه

در اکتوبر ۲۰۲۵، تشدید خشونت های مسلحانه در امتداد سرحد در محدوده زمانی ۱۰ تا ۱۷ اکتوبر ۲۰۲۵ منجر به کشته شدن و زخمی شدن بیش از ۵۰۰ فرد ملکی گردید (۴۷ کشته و ۴۵۶ زخمی).^۲ در نشست های برگزار شده در ۱۸ و ۱۹ اکتوبر در دوحه و از ۲۵ تا ۳۰ اکتوبر در استانبول، افغانستان و پاکستان بر اعلام و حفظ آتش بس توافق نمودند که برای یک مدت منجر به کاهش تلفات ملکی گردید.

بین ۱ جنوری و ۳۱ مارچ ۲۰۲۶، یوناما بیش از ۷۵۰ مورد تلفات ملکی (کشته و زخمی) در افغانستان^۳ را ناشی از خشونت های مسلحانه در امتداد سرحد میان نیروهای امنیتی اداره حاکم افغانستان و نیروهای نظامی پاکستان مستند سازی کرده است. بیشتر این تلفات ملکی در نتیجه حملات هوایی در ماه های فبروری و مارچ به وقوع پیوسته است.

در ۲۱ فبروری، نیروهای نظامی پاکستان در ولایت های ننگرهار و پکتیکا حملات هوایی انجام دادند که منجر به کشته شدن ۱۳ غیرنظامی و زخمی شدن هفت تن دیگر، از جمله کودکان، گردید.^۴

در ۲۲ فبروری، وزارت اطلاعات و نشرات پاکستان در ایکس اعلامیه منتشر کرد که در آن گفته شده بود این حملات هوایی در پی حملات انتحاری اخیر در پاکستان، مواضع تحریک طالبان پاکستان و گروه داعش شعبه خراسان^۵ را در افغانستان هدف قرار داده است.^۶

در ۲۶ فبروری، مقامات /د/ره حاکم در واکنش به آنچه آنها «تمردها و سرکشی های مکرر» تلقی نمودند، آغاز «عملیات گسترده تهاجمی علیه مراکز و تأسیسات نظامی نیروهای پاکستانی» را اعلان نمودند.^۷

۱ بر اساس قطعنامه ۲۸۱۸ (۲۰۲۶) شورای امنیت ملل متحد تجدید شده است

۲ یوناما، تلفات ملکی در امتداد سرحد: اکتوبر – دسامبر ۲۰۲۵، ۸ فبروری ۲۰۲۶ (بروز شده در ۱۱ می ۲۰۲۶). منبع: [DARI - UNAMA HRS paper on cross-border civilian casualties updated.pdf](https://www.un.org/press-releases/unama-statement-civilian-casualties)

۳ تمام ارجاعات به تلفات غیر نظامیان در این گزارش، مگر در مواردی که خلاف آن ذکر شده باشد، مربوط به تلفات غیر نظامیان در افغانستان می باشد. مأموریت یوناما صرفاً نظارت و مستند سازی تلفات غیر نظامیان در افغانستان را در بر می گیرد. بنابراین، هرگونه تلفات احتمالی غیر نظامیان در پاکستان در همان دوره، شامل این گزارش نمی باشد.

۴ یوناما، اعلامیه در مورد تلفات غیر نظامیان، ۲۳ فبروری ۲۰۲۶. منبع: <https://www.un.org/press-releases/unama-statement-civilian-casualties>

۵ هر دو گروه تحریک طالبان پاکستان (TTP) و داعش شعبه خراسان (ISIL-KP) در فهرست تحریم شورای امنیت ملل متحد علیه داعش و القاعده درج می باشند.

۶ صفحه ایکس وزارت اطلاعات و نشرات پاکستان. <https://www.moi.gov.pk/Official/status/2025316690855354804>

۷ حساب ایکس سخنگوی مقامات اداره حاکم. https://x.com/Zabehulah_M33/status/2027058330103955907?s=20

در ۲۶ فروری، پاکستان آغاز عملیات «غضب الحق» را علیه تروریستان و سازمان‌های تروریستی در افغانستان اعلام کرد^۸ و در ساعات اولیه صبح ۲۷ فروری حملات هوایی را در کابل و پکتیکا انجام داد که در نتیجه آن ۱۴ فرد ملکی کشته و ۱۴ تن دیگر زخمی شدند.

درگیری‌ها میان نیروهای امنیتی اداره حاکم افغانستان و نیروهای نظامی پاکستان در مناطق مرزی در طول ماه‌های فروری و مارچ ادامه یافت و نیروهای نظامی پاکستان همچنان حملات هوایی را در مناطق مرزی افغانستان و همچنین شهر کابل انجام دادند که منجر به تلفات افراد ملکی گردید. در ۱۶ مارچ، نیروهای نظامی پاکستان حملات هوایی را بر مرکز تداوی معتادین امید، یک مرکز صحتی برای افراد معتاد در کابل، انجام دادند که در نتیجه آن صدها تن از بیماران این مرکز کشته و زخمی شدند.

در ۱۸ مارچ، افغانستان و پاکستان به مناسبت عید فطر آنچه را «وقفه موقت در عملیات» عنوان کردند، اعلام نمودند که از نیمه شب ۱۹/۱۸ مارچ آغاز و تا نیمه شب ۲۴/۲۳ مارچ ادامه داشت.^۹ در جریان وقفه موقت، یوناما تلفات ملکی در ولایت کنر را در نتیجه شلیک‌های در امتداد سرحد نیروهای نظامی پاکستان ثبت کرده است. پس از پایان این وقفه موقت نیز، شلیک‌های در امتداد سرحد نیروهای نظامی پاکستان که منجر به تلفات ملکی در ولایت کنر گردید، ادامه یافت.

در ۱ اپریل، گفتگوها میان مقامات اداره حاکم افغانستان و مقامات پاکستانی در ارومچی، به میزبانی چین، آغاز شد.

تفکیک تلفات ملکی

بین ۱ جنوری و ۳۱ مارچ ۲۰۲۶، یوناما در مجموع ۳۷۲ کشته و ۳۹۷ زخمی غیر نظامی را در نتیجه خشونت‌های مسلحانه در امتداد سرحد میان نیروهای امنیتی اداره حاکم افغانستان و نیروهای نظامی پاکستان مستند سازی نموده است.

بیشتر این تلفات ملکی پس از اعلام آغاز عملیات «غضب‌الحق» توسط پاکستان در ۲۶ فروری رخ داده است، که بیش از نیمی از آن به حملات هوایی ۱۶ مارچ نیروهای نظامی پاکستان بر شفاخانه تداوی معتادین امید در کابل نسبت داده می‌شود (برای جزئیات بیشتر به بخش «حملات هوایی شفاخانه امید» مراجعه شود).

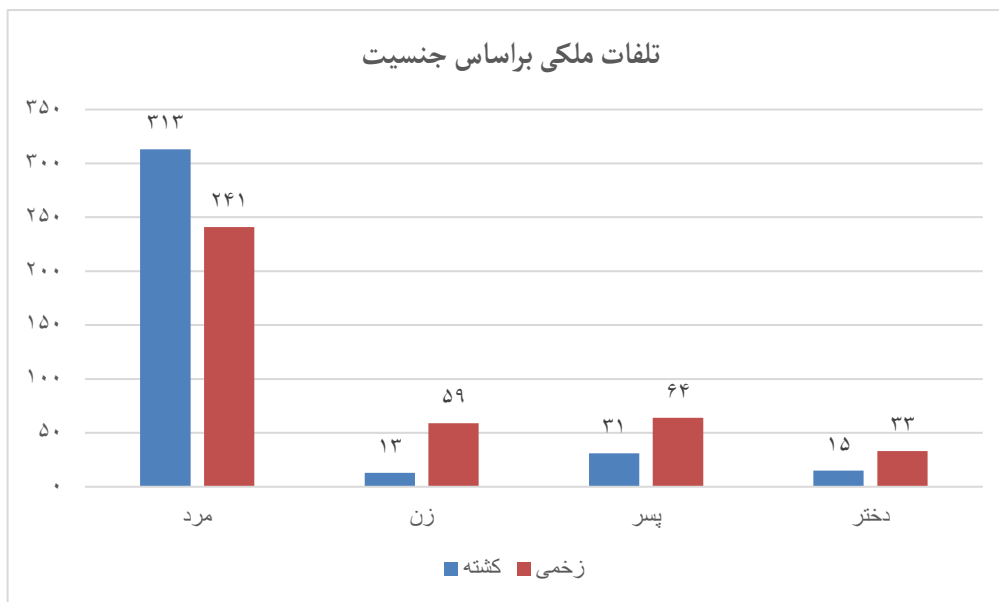
۸ روزنامه داون (Dawn)، رئیس عمومی ارتباط عامه خدمات داخلی پاکستان (DG ISPR) به رژیم طالبان افغانستان گفته است که میان سازمان‌های تروریستی و پاکستان یکی را انتخاب نماید، ۲۷ فروری ۲۰۲۶. منبع: <https://www.dawn.com/news/1976171>

۹ حساب ایکس وزیر فدرال اطلاعات و نشرات پاکستان (<https://x.com/i/status/2034269962894823924>) و حساب ایکس معاون سخنگوی اداره حاکم (<https://x.com/FitratHamd/status/2034300688478425386?s=20>).

جنسیت

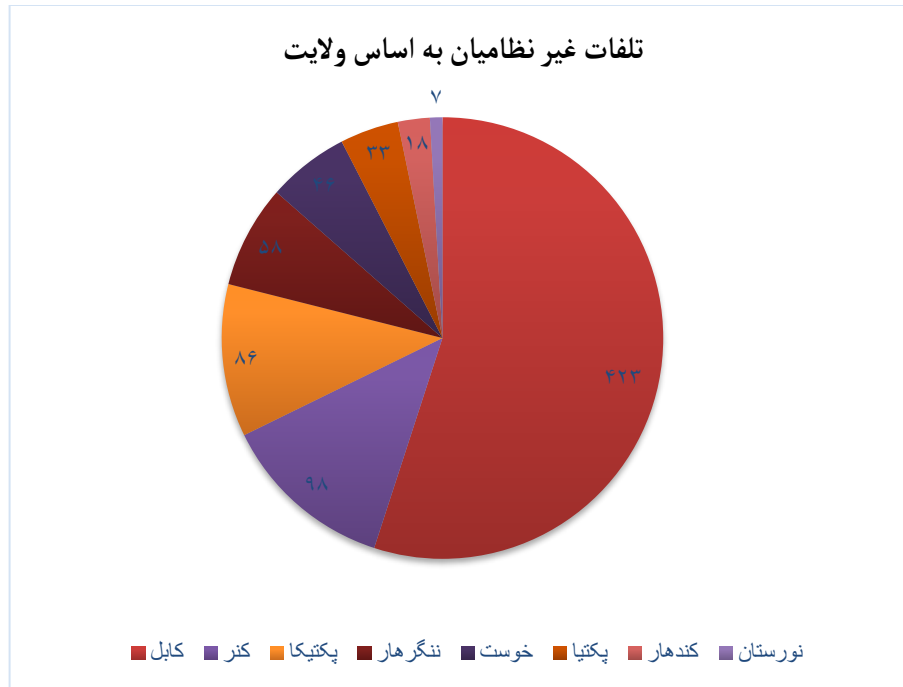
در مجموع تلفات ملکی شامل ۷۲ زن، ۵۵۴ مرد، ۴۸ دختر و ۹۵ پسر میباشد.

تا قبل از حمله هوایی ۱۶ مارچ بر مرکز تداوی معتادین امید، زنان و کودکان بیش از نیمی از تلفات ملکی ثبت شده را تشکیل می دادند؛ اما از آنجا که شفاخانه امید صرفاً مردان را نگهداری می کرد، این ترکیب پس از آن رویداد تغییر کرد.

مکان

ولایات که بیشترین تلفات افراد ملکی در آنها ثبت شده عبارتند از: کابل (۵۵٪)، کنر (۱۳٪) و پکتیکا (۱۱٪)

نسبت دهی تلفات ملکی

یوناما در مجموع ۹۵ رویداد را مستند سازی کرده است که از آن جمله ۹۴ مورد به نیروهای امنیتی پاکستان و یک مورد به نیروهای امنیتی ادره/حاکم افغانستان نسبت داده شده است.

تاکتیک ها

مهم ترین عامل تلفات ملکی، حملات هوایی بوده است (۶۴٪)، در حالی که ۳۵٪ باقی مانده ناشی از شلیک های غیرمستقیم در امتداد سرحد (هاوان و توپ) و یک رویداد کشتار هدفمند میباشد.

شفابخانه تداوی معتادین امید

در ۱۶ مارچ ۲۰۲۶، حوالی ساعت ۸:۵۰ شب در شهر کابل، ناحیه نهم ساحه هوذخیل، حملات هوایی نیروهای نظامی پاکستان بر شفابخانه تداوی معتادین «امید» (شفابخانه امید)، که یک مرکز تداوی افراد مبتلا به اعتیاد است، اصابت نمود.

متعاقب حملات هوایی، یوناما از شفابخانه «امید» بازدید نموده و تأثیرات آن را مشاهده کرد. یوناما همچنین با اشخاص ذیل ملاقات نمود: قربانیان حملات هوایی در شفابخانه های کابل، بازماندگان بدون آسیب که به سایر مراکز انتقال یافته بودند، اعضای خانواده افرادی که بستگان شان کشته یا مفقود شده بودند، کارکنان صبحی - از جمله پاسخ دهندگان اولیه - که به کشته ها و زخمی ها رسیدگی کرده بودند، و کارکنان ریاست طب عدلی کابل (سردخانه).

بر اساس بازدید یوناما از محل و اظهارات شاهدان عینی، سه حمله هوایی به این مرکز اصابت نموده که موجب خسارات قابل توجه به تأسیسات آن گردیده و حداقل ۲۶۹ تن (همگی مرد) کشته و ۱۲۲ تن دیگر (به شمول یک زن) زخمی شده اند. اکثریت مطلق قربانیان از بیماران این شفابخانه بوده اند.

این حملات هوایی هم زمان با پایان نماز تراویح در شب رخ داد، زمانی که بیماران زیادی در حال بیرون شدن از مسجد بودند.

بر اساس روایت های جمع آوری شده و بازدید از محل توسط یوناما، نخستین حمله هوایی به مسجد/محل های خواب در شفابخانه «امید» اصابت کرد. حمله دوم یک محل ذخیره مواد غذایی، متشکل از کانتینر ها، و همچنان بخشی از خوابگاهها را هدف قرار داد.

حمله سوم ساختمان هایی را در بخش آموزش های حرفه ای شفاخانه که عمدتاً از چوب ساخته شده بودند، هدف قرار داد که باعث بروز آتش سوزی گسترده گردید .

عامل اصلی آسیب به کشته ها و زخمی ها، جراحات ناشی از پارچه های مواد انفجاری و سوختگی ها میباشد.

در حالی که یوناما به طور مستقل دست کم ۲۶۹ مورد مرگ افراد ملکی و ۱۲۲ مورد زخمی را در نتیجه این حملات هوایی تأیید کرده است، رقم واقعی ممکن است به گونه قابل ملاحظه ای بیشتر باشد. شمار دقیق بیماران حاضر در شفاخانه در زمان حمله مشخص نیست و کارکنان شفاخانه نیز گزارش داده اند که اسناد بیماران در اثر این حملات هوایی از بین رفته است. علاوه بر این، به دلیل ماهیت جراحات یا به علت متلاشی شدن اجساد به اعضای بدن، شناسایی برخی از اجساد امکان پذیر نبوده است. یوناما تصاویر قربانیان کشته شده در این حمله را مشاهده نموده است که به سبب سوختگی های شدید به گونه کامل غیرقابل تشخیص بودند. یوناما با خانواده هایی که هنوز موفق به یافتن بستگان خود نشده اند، مصاحبه نموده است و به دلیل نبود سوابق دقیق و کامل بیماران، شمار دقیق افراد مفقود به گونه قطعی تثبیت نگردیده است. مقامات اداره حاکم به یوناما اطلاع داده اند که در حال تلاش جهت تعیین تعداد افراد مفقود می باشند؛ با این وجود، تا کنون این ارقام شریک ساخته نشده است.

بر اساس گزارش ها، برخی از بستگان اجساد اقارب کشته شده خود را مستقیماً از شفاخانه ها اخذ نموده و دفن کرده اند، در حالی که سایر اجساد - چه به صورت مستقیم از محل حمله هوایی و یا پس از انتقال به شفاخانه - به ریاست طب عدلی منتقل گردیده اند تا تحت پروسه های عدلی-جنایی قرار گرفته و زمینه شناسایی برای اعضای خانواده فراهم گردد. یوناما اطلاع حاصل نموده که ریاست طب عدلی ظرفیت نگهداری تمامی اجساد را نداشته و شماری از اجساد به نهادهای دیگر در کابل، از جمله شفاخانه ۴۰۰ بستر مربوط به وزارت دفاع اداره حاکم، شفاخانه ۳۰۰ بستر مربوط به وزارت امور داخله اداره حاکم و شفاخانه مربوط به ریاست عمومی استخبارات اداره حاکم، انتقال داده شده اند.

به منظور فراهم سازی زمینه برای شناسایی اعضای خانواده هایی که در حملات هوایی کشته شده بودند، ریاست طب عدلی یک مرکز ایجاد کرد که در آن تصاویر اجساد ناشناس بر روی پرده نمایش داده میشود. اعضای خانواده می توانستند این تصاویر را مشاهده کرده و در صورت شناسایی اقارب خود، اجساد آنها را برای دفن تحویل بگیرند. مقامات اداره حاکم همچنان دو مراسم خاک سپاری دسته جمعی برای اجساد که قابل شناسایی نبودند برگزار کردند؛ نخستین مورد در ۱۸ مارچ و دومین مورد در ۲۶ مارچ برگزار گردید.^{۱۰} یوناما اطلاع حاصل نمود که مراسم خاک سپاری اول مربوط به اجساد بود که به دلیل متلاشی شدن قابل شناسایی نبودند، در حالی که مراسم خاک سپاری دوم مربوط به اجساد بود که توسط خانواده ها شناسایی یا مطالبه نشده بودند. به گفته مقامات اداره حاکم، در هر یک از این مراسم خاک سپاری دسته جمعی، حدود ۵۰ جسد به خاک سپرده شده است.

مقامات اداره حاکم اعلام کرده اند که در این حملات هوایی بیشتر از ۴۱۱ تن کشته و بیشتر از ۲۶۱ تن زخمی شدند^{۱۱} و ۴۹۱ تن دیگر جان به سلامت برده اند.^{۱۲}

۱۰. خبرگزاری باخت، برگزاری دومین مراسم دفن دسته جمعی برای شهدای حمله شفاخانه امید، ۲۶ مارچ ۲۰۲۶. منبع:

<https://www.bakhtarnews.af/en/Second-Mass-Funeral-Held-for-Martyrs-of-Omid-Hospital-Attack>

۱۱. همچنان ضمیمه الف را ملاحظه نمایید: نظریات ارائه شده توسط وزارت امور خارجه/اداره حاکم.

۱۲. حساب اکس سخنگوی وزارت صحت عامه اداره حاکم <https://x.com/SharafatAmar/status/2033888761462112697?s=20>

سفارت پاکستان در افغانستان به صورت کتبی به یوناما اطلاع داد: «اقدامات پاکستان در شب ۱۶ مارچ صرفاً علیه زیر ساخت های تروریستی و نظامی انجام شده است. اهداف شامل ذخایر طیاره های بدون سرنشین و زیر ساخت های حمایتی فنی و همچنان مراکز ذخیره مهمات بوده است که توسط رژیم طالبان افغانستان برای انجام حملات علیه غیر نظامیان پاکستانی استفاده می شد. این حملات دقیق، هدفمند و حرفه ای بوده است. هیچ شفاخانه، مرکز تداوی اعتیاد یا تأسیسات غیرنظامی هدف قرار نگرفته است»^{۱۳}

تصاویر از خرابه های ساحه آموزش های مسلکی در شفاخانه تداوی معتادین امید، ۲۴ مارچ ۲۰۲۶

تصاویر از ساختمان های تخریب شده شفاخانه تداوی معتادین امید ۲۴ مارچ ۲۰۲۶

۱۳ متن کامل پاسخ سفارت پاکستان در افغانستان در ضمیمه «ب» این گزارش را ملاحظه نمایید.

تصویری از خوابگاه های تخریب شده در شفاخانه تداوی معتادین امید ۲۴ مارچ ۲۰۲۶

تأثیرات بر افراد ملکی

یوناما با شماری از افرادی که اعضای خانواده‌شان در نتیجه خشونت‌های مسلحانه در امتداد سرحد بین ۱ جنوری تا ۳۱ مارچ ۲۰۲۶ کشته یا زخمی شده بودند، مصاحبه نمود؛ افرادی که از رنج روحی و اندوه خود سخن گفتند. یکی از مصاحبه‌شوندگان در پی حمله هوایی که در صبح ۲۷ فبروری بر خانه‌اش در ولایت پکتیکا، ولسوالی برملم، قریه ابراهیم خیل اصابت کرد، ۱۴ عضو خانواده‌اش را از دست داد گفت:

«... در حالی که زنان مصروف آماده سازی غذا [برای سحری] بودند و ما در آستانه صرف غذا قرار داشتیم، یکی از اهالی قریه با من تماس گرفت و اطلاع داد که صدای طیاره را دوباره شنیده و ما باید به پناهگاه برویم. در زیر خانه‌ام یک اتاق زیرزمینی وجود داشت و همه ما به آنجا رفتیم، با این تصور که طیاره به زودی محل را ترک خواهد کرد. اما تنها چند دقیقه پس از ورود ما، بمبی بر ما فرود آمد. در نتیجه این حمله که در زمان سحری رخ داد، ۱۴ عضو خانواده‌ام کشته و پنج تن دیگر زخمی شدند. اجساد اعضای خانواده‌ام تکه‌تکه شده بود؛ ما بقایای آنها را در بوجی‌ها جمع‌آوری کردیم تا هیچ بخشی از بدن باقی نماند. در ساعات اولیه صبح، قبرها را حفر کرده و پس از ادای نماز جنازه آنها را به خاک سپردیم... اکنون هیچ کس در قریه باقی نمانده است. من نیز توان ماندن ندارم، زیرا خانه‌ام به مکان اندوه تبدیل شده است. سه روز پیش تمام خانواده‌ام با من بودند؛ امروز هیچ کس باقی نمانده است. سال گذشته نیز زلزله‌ای در همین قریه رخ داد که ۱۳ عضو خانواده‌ام را کشت. اکنون ۱۴ تن دیگر نیز کشته شده‌اند. تمام خانواده‌ام از بین رفته است. من ویران شده‌ام.»^{۱۴}

یکی دیگر از مصاحبه‌شوندگان در تاریخ ۸ مارچ در مسجد قریه‌اش در ولایت خوست، ولسوالی تریزی، در حال ادای نماز تراویح بود که صدای انفجارها را شنید:

«... پس از شنیدن صداهای انفجار، به اهالی قریه‌م گفتیم که باید به خانه‌های خود برگردیم تا وضعیت را بررسی کرده و به خانواده‌های مان کمک کنیم.

در آن زمان، همسر تلاش می‌کرد دخترمان را از خانه به یک پناهگاه محلی ساخته شده از گل منتقل کند تا در امان باشند... در جریان تخلیه، لباس همسر به خارهای درخت اقاقیای خاردار گیر کرد. زمانی که او تلاش می‌کرد لباسش را رها کند، به‌گونه غیرعمدی دخترمان از دستش رها شد. در همان لحظه، یک مرمی هاوان در نزدیکی اصابت کرد. در نتیجه، دختر چهار ساله‌ام کشته شد و همسر زخمی گردید.»^{۱۵}

یوناما با شماری از افراد زخمی شده در این درگیری نیز مصاحبه کرد؛ در این میان، جراحات ناشی از پارچه‌های مواد منفجره به عنوان شایع‌ترین نوع آسیب گزارش شده است.

درگیری‌های جاری در مناطق همجوار مرزی منجر به بیجاشدگی قابل ملاحظه‌ای شده است. تا تاریخ ۱ اپریل، بیش از ۹۴۰۰۰ نفر (حدود ۱۳۴۰۰ خانواده) به‌عنوان بی جا شده ارزیابی گردیده‌اند.^{۱۶} همچنان، شمار زیادی از منازل مسکونی افراد ملکی و زیرساخت‌ها (مساجد، مکاتب، مواشی) و همچنان کسب و کارهای خصوصی آسیب دیده یا تخریب شده‌اند.

یوناما همچنان استفاده نظامی از یک مکتب و یک شفاخانه را توسط نیروهای امنیتی اداره حاکم مستند سازی کرده است.

کشته شدن کارمند یک نهاد غیردولتی در ولایت نورستان^{۱۷}

یک کارمند سازمان غیردولتی که در کلینیکی ولسوالی کامدیش ولایت نورستان ایفای وظیفه می‌نمود، در تاریخ ۱۹ مارچ هنگام سفر با خانواده‌اش به ولایت کنر، هدف شلیک گلوله قرار گرفته و کشته شد. این خانواده از زمان آغاز درگیری‌ها در ۲۶ فبروری قادر به بازگشت به محل سکونت خود نبوده‌اند، زیرا گزارش شده بود که نیروهای نظامی پاکستان بر وسایط نقلیه در مسیر ارتباطی ولسوالی کامدیش نورستان و ولسوالی ناری کنر شلیک می‌کردند.

۱۴ یکی از اعضای خانواده قربانیان یک حمله هوایی، ولایت پکتیکا

۱۵ یکی از اعضای خانواده قربانیان شلیک‌های غیرمستقیم، ولایت خوست

۱۶ دفتر هماهنگی امور بشردوستانه ملل متحد (اوجا)، افغانستان: گزارش وضعیت شماره ۳ - پیامدهای بشری تشدید درگیری نظامی میان افغانستان و پاکستان، ۵ اپریل ۲۰۲۶. منبع:

<https://reliefweb.int/report/afghanistan/afghanistan-situation-update-3-humanitarian-impact-afghanistan-pakistan-military-escalation-5-april-2026>

۱۷ شرح این رویداد بر اساس روایت‌های جمع‌آوری شده دست اول توسط دفتر یوناما میباشد.

پس از اعلام توقف عملیات به مناسبت عید، این خانواده از مقامات محلی اداره حاکم و دیگران اطمینان خواستند و آنان نیز آتش بس را تأیید کرده و به آنها گفتند که می توانند در تاریخ ۱۹ مارچ به خانه های خود سفر کنند.

در حدود ساعت ۵ صبح روز ۱۹ مارچ، این زن، همسرش و سه فرزندشان سفر به خانه را با یک تکسی کرایه از ولسوالی کامدیش ولایت نورستان به منطقه بریکوت ولسوالی ناری ولایت کنر آغاز کردند. آنان در مسیر با اهالی محل تماس گرفتند تا بررسی کنند آیا گلوله باری صورت گرفته است یا خیر؛ همه تأیید کردند که هیچ گلوله باری رخ نداده و مسیر امن است.

زمانی که آنان به منطقه باغیچای ولسوالی کامدیش رسیدند، نیروهای نظامی پاکستان بر وسایط نقلیه آنان با سلاح های سبک، هاوان و توپ شلیک کردند. آنان تصمیم گرفتند از موتر پیاده شده و در امتداد رودخانه حرکت کنند تا از آتش باری در امان بمانند. سپس تلاش کردند از رودخانه عبور کرده و به منطقه امن تر برسند. در جریان عبور از رودخانه، کارمند سازمان غیردولتی از ناحیه راست بدن هدف گلوله قرار گرفت، توان ادامه حرکت را از دست داد و به داخل آب افتاده و همراه با پسر سه ساله اش غرق شد.

باشندگان محل صدای تیراندازی را شنیده و برای کمک به محل رسیدند. آنان اجساد این زن و پسرش را از رودخانه بیرون کشیده و همسر او و دو طفل بازمانده، همراه با اجساد سایر اعضای خانواده کشته شده را به یک خانه نزدیک منتقل کردند. بزرگان محلی آغاز به تماس تلفنی با بزرگان نزدیک پوسته نیروهای نظامی پاکستان نمودند و از آنان خواستند تا اجازه عبور یک تکسی برای انتقال اجساد به کنر داده شود، اما نیروهای نظامی پاکستان این درخواست را رد کردند. صبح روز بعد (۲۰ مارچ)، اجساد از طریق یک مسیر بدیل و به صورت پیاده انتقال یافت. پس از یک روز کامل پیاده روی، این خانواده - به همراه اجساد کارمند سازمان غیردولتی و طفلش - به منطقه بریکوت ولسوالی ناری رسیدند. این زن و پسرش در صبح روز بعد (۲۱ مارچ) در قریه خیرالله، شهر اسعدآباد ولایت کنر به خاک سپرده شدند.

چارچوب حقوقی

بر اساس حقوق بین المللی بشردوستانه، طرف های درگیر در یک منازعه مکلف اند اصول کلیدی ذیل را رعایت کنند، از جمله هنگام برنامه ریزی عملیات نظامی:

- **تفکیک (تمایز):** جمعیت غیر نظامی به عنوان یک مجموعه و همچنین افراد ملکی به صورت انفرادی نباید هدف حمله قرار گیرند و طرف های درگیری مکلف اند در تمام حالات میان افراد ملکی و جنگجویان تمایز قائل شوند.^{۱۸} این اصل مستلزم آن است که طرف های درگیری باید میان غیر نظامیان و اهداف ملکی از یک طرف، و جنگجویان و اهداف نظامی از طرف دیگر تمایز قائل شوند. حملات تنها می توانند علیه گروه اخیر انجام شود. برای آن که یک شیء یا ساختمان به عنوان هدف نظامی تلقی گردد، لازم است دو معیار را باهم داشته باشد، یعنی: (۱) از لحاظ «ماهیت، موقعیت، هدف یا استفاده سهم مؤثری در اقدامات نظامی داشته باشد»؛ و (۲) «تخریب کامل یا جزئی، تصرف یا از کار انداختن آن در شرایط حاکم در زمان مربوطه، مزیت نظامی مشخص و قطعی فراهم سازد».^{۱۹}
- **اصل متناسب بودن:** «حملاتی که احتمال می رود موجب تلفات جانبی ملکی، آسیب به غیرنظامیان، خسارت به اموال ملکی یا ترکیبی از آنها شود، به گونه ای که این خسارات در مقایسه با مزیت نظامی مشخص و مستقیم مورد انتظار، غیرمتناسب باشد» ممنوع پنداشته می شود.^{۲۰}
- **احتیاط در حمله:** «[...] افراد ملکی از حمایت عمومی در برابر خطرات ناشی از عملیات نظامی برخوردار بوده و باید از آن بهره مند گردند.»^{۲۱} در اجرای عملیات نظامی، باید همواره مراقبت دوامدار به عمل آید تا جمعیت ملکی، غیز نظامیان و اموال ملکی مصون نگه داشته شوند؛^{۲۲} و همچنان باید تمام تدابیر عملی ممکن اتخاذ گردد تا با هدف جلوگیری،

۱۸ پروتکل الحاقی به کنوانسیونهای ژنو مورخ ۱۲ آگست ۱۹۴۹ در مورد حمایت از قربانیان منازعات مسلحانه بین المللی (پروتکل الحاقی اول)، ۸ جون ۱۹۷۷، ماده ۴۸. همچنان مراجعه شود به: مطالعه کمیته بین المللی صلیب سرخ در مورد حقوق بین المللی بشردوستانه عرفی، قاعده ۱.
۱۹ پروتکل الحاقی اول، ماده ۴۸. همچنان مراجعه شود به: مطالعه کمیته بین المللی صلیب سرخ در مورد حقوق بین المللی بشردوستانه عرفی، قاعده ۱.
۲۰ پروتکل الحاقی اول، ماده ۵۱ (ب). همچنان مراجعه شود به: مطالعه کمیته بین المللی صلیب سرخ در مورد حقوق بین المللی بشردوستانه عرفی، قاعده ۱۴.
۲۱ پروتکل الحاقی اول، ماده ۵۱. همچنان مراجعه شود به: مطالعه کمیته بین المللی صلیب سرخ در مورد حقوق بین المللی بشردوستانه عرفی، قواعد ۱۵ تا ۲۱.
۲۲ پروتکل الحاقی اول، ماده ۵۷ (۱).

و در هر صورت کاهش حداقلی، از تلفات جانبی افراد ملکی، جراحت غیرنظامیان و خسارت به اموال ملکی اطمینان حاصل شود.^{۲۳}

حملات بر تأسیسات صحنی: به‌عنوان ارائه دهندگان اصلی خدمات صحنی و کمک‌های درمانی به جمعیت ملکی، پرسونل طبی و تأسیسات صحنی در حقوق بین‌المللی بشردوستانه به‌طور صریح از حمایت‌های ویژه برخوردار می‌باشند.^{۲۴} پرسونل، واحدها و وسایط نقلیه صحنی باید مورد احترام و حمایت قرار گیرند و به پرسونل، در انجام وظایف شان، تمام کمک‌های ممکن فراهم گردد.^{۲۵} حقوق بین‌المللی بشردوستانه همچنان از تجهیزات و تدارکات مورد استفاده برای مقاصد طبی حمایت می‌کند.^{۲۶} طرف‌های درگیری که از تأسیسات صحنی برای مقاصد نظامی استفاده می‌کنند، از جمله با پناه گرفتن در داخل آن، ممکن است باعث شوند که این تأسیسات حمایت خود را در برابر حمله از دست بدهند و در نتیجه در معرض خطر قرار گیرند.^{۲۷} اگر یک شفاخانه برای اعمال نظامی مورد استفاده قرار گیرد، حمایت تنها پس از ارائه هشدار مناسب و بی‌توجهی به آن، و با در نظر گرفتن یک مهلت زمانی معقول، از بین می‌رود.

پیشنهادهای

به دولت پاکستان:

- اطمینان حاصل گردد که تعهدات حقوق بین‌المللی بشردوستانه، از جمله اصول احتیاط، تفکیک و تناسب، رعایت شده و از تلفات و آسیب به افراد ملکی جلوگیری گردد.
- به منظور شناسایی خلأها و تطبیق تغییرات پیشنهادی، قبل از انجام حملات هوایی بازنگری جامع در طرزالعمل‌های تأیید اهداف و تدابیر احتیاطی مورد استفاده صورت گیرد.
- استفاده از سیستم‌های شلیک غیرمستقیم (هوان‌ها، راکت‌ها و نارنجک‌ها) را از و به ساحات پرجمعیت ملکی متوقف نمایند.
- به منظور تضمین پاسخگویی، تمام ادعاهای نقض حقوق بشر و حقوق بین‌المللی بشردوستانه مورد بررسی قرار گیرد. به مقامات اداره حاکم افغانستان
- استفاده از هوان، راکت‌ها و نارنجک‌ها در مناطق دارای جمعیت ملکی را متوقف نماید و از ایجاد پوسته‌ها یا درگیر شدن در مخاصمات در نزدیکی اموال ملکی اجتناب نماید.
- تمام ادعاهای نقض حقوق بشر و حقوق بین‌المللی بشردوستانه را مورد بررسی قرار دهد و یافته‌ها را به‌صورت علنی گزارش نمایند.
- به نیازهای افراد ملکی در پی وقوع یک رویداد رسیدگی نمایند، از جمله از طریق ارائه خدمات صحنی، بازسازی خانه‌ها و کسب و کارهای تخریب شده، و فراهم سازی حمایت مالی.
- برای افرادی که بستگان‌شان از شفاخانه ترک اعتیاد امید ناپدید مانده‌اند، یک میکانیزم ایجاد گردد تا بتوانند برای دریافت معلومات در مورد سرنوشت اعضای خانواده‌شان به مقامات / اداره حاکم مراجعه نمایند. سپس باید اقداماتی برای توحید معلومات افراد ناپدیدشده اتخاذ گردد و هرگونه اسناد یا معلومات موجود در مورد محل بودوباش آنان جستجو و در دسترس قرار داده شود.
- اطمینان حاصل شود که جمعیت ملکی در جریان دوره‌های مخاصمات به‌گونه‌ای به‌موقع به معلومات در مورد وضعیت امنیتی

^{۲۳} پروتکل الحاقی اول، ماده ۵۷ (۲) الف. (ii)

^{۲۴} تأسیسات یا «واحدهای» صحنی شامل شفاخانه‌ها، کلینیک‌ها و دواخانه‌ها می‌باشند؛ وسایط نقلیه صحنی که به‌طور صریح برای انتقال بیماران و مجروحین استفاده می‌شوند نیز تحت حمایت قرار دارند. مراجعه شود به: پروتکل الحاقی اول، ماده ۱۲ و مطالعه کمیته بین‌المللی صلیب سرخ در مورد حقوق بین‌المللی بشردوستانه عرفی، قواعد ۲۸ و ۲۹.

^{۲۵} پروتکل الحاقی اول، مواد ۱۲، ۱۵ و ۲۱؛ مطالعه کمیته بین‌المللی صلیب سرخ در مورد حقوق بین‌المللی بشردوستانه عرفی، قواعد ۲۵، ۲۸ و ۲۹.

^{۲۶} پروتکل الحاقی اول، ماده ۱۲؛ مطالعه کمیته بین‌المللی صلیب سرخ در مورد حقوق بین‌المللی بشردوستانه عرفی، قواعد ۲۵ و ۲۸.

^{۲۷} پروتکل الحاقی اول، ماده ۱۲؛ مطالعه کمیته بین‌المللی صلیب سرخ در مورد حقوق بین‌المللی بشردوستانه عرفی، قاعده ۲۸.

و موجودیت و موقعیت کمک‌ها دسترسی داشته باشند تا بتوانند تدابیری برای حفاظت از خود اتخاذ نمایند، به‌ویژه باید اطمینان حاصل گردد که زنان و دختران به‌طور مساوی به چنین معلومات دسترسی دارند.

ضمیمه الف: نظریات ارائه شده از سوی وزارت امور خارجه/اداره حاکم افغانستان

تاریخ: ۲ می ۲۰۲۶

در ماه‌های اخیر، ادامه خشونت علیه مردم ملکی در ولایت‌های مختلف افغانستان به یک موضوع بسیار نگران‌کننده تبدیل شده است. حملات نظامی که از خاک پاکستان انجام شده، باعث تلفات گسترده ملکی، تخریب تأسیسات عامه و نقض حقوق اساسی مردم گردیده است.

بر اساس آمار موجود، بیش از ۷۶۰ فرد ملکی شهید و صدها تن دیگر زخمی شده‌اند. به‌طور خاص، حمله بر یک مرکز صحتی یکی از شدیدترین رویدادها بوده است که در آن بیش از ۴۱۱ فرد ملکی جان باخته و بیش از ۲۶۱ تن دیگر زخمی شده‌اند. چنین حملاتی که اهداف ملکی را مورد هدف قرار می‌دهد، در تضاد آشکار با اصول اساسی حقوق بین‌الملل بشردوستانه قرار دارد و غیرقابل قبول است.

حفاظت از مردم ملکی، مراکز صحتی، نهادهای آموزشی و مناطق مسکونی یک اصل اساسی است که باید در هرگونه اقدام نظامی به‌طور جدی رعایت گردد. عدم رعایت این اصول نه تنها باعث افزایش تلفات بشری می‌شود، بلکه بر ثبات و اعتماد منطقه نیز تأثیر منفی می‌گذارد.

امارت اسلامی افغانستان در این مورد نگرانی عمیق خود را ابراز می‌دارد و هرگونه خشونت از سوی پاکستان علیه مردم ملکی را به شدت محکوم می‌کند. امارت اسلامی تأکید می‌نماید که حاکمیت، تمامیت ارضی و مصونیت مردم ارزش‌های اساسی هستند و تمامی طرف‌ها باید در عمل به آن احترام بگذارند.

بر این اساس، از نهادهای بین‌المللی و طرف‌های ذی‌ربط خواسته می‌شود تا تحقیقات مستقل و شفاف در مورد این رویدادها انجام دهند، اقدامات عملی برای رعایت قوانین بین‌المللی اتخاذ نمایند و اطمینان حاصل کنند که چنین حوادثی علیه مردم ملکی تکرار نخواهد شد.

پایان

ضمیمه ب: نظریات ارائه شده از سوی وزارت امور خارجه پاکستان

سفارت پاکستان کابل

- i. پاکستان در پاسخ به ادامه تجاوز غیر موجه رژیم طالبان افغانستان و افزایش حملات آنسوی مرز توسط TTP، BLA که نیروهای امنیتی و غیرنظامیان پاکستان را هدف قرار میداد، اقدام جدی به اجرای حملات هوایی دقیق نمود.
- ii. از آغاز سال جاری، ۱۳۰ فرد ملکی و پرسونل امنیتی کشته شده‌اند. در سال ۲۰۲۵، ۱۲۲۰۰ شهروند پاکستانی، از جمله ۴۰۰ فرد ملکی، کشته شدند. اینها افراد و خانواده‌های واقعی هستند، نه ارقام ساختگی.
- iii. بر اساس اطلاعات معتبر، اقدامات پاکستان در شب ۱۶ مارچ صرفاً زیر ساخت های تروریستی و نظامی را هدف قرار داده است. اهداف شامل تأسیسات نگهداری طیارات بی سرنشین، زیرساخت های پشتیبانی تکنیکی و محل های نگهداری مهمات بوده که توسط رژیم طالبان افغانستان برای انجام حملات علیه افراد ملکی پاکستانی مورد استفاده قرار می گرفتند.
- iv. حملات دقیق، هدفمند و حرفه‌ای بوده‌اند. هیچ شفاخانه، مرکز تداوی معتادین یا تأسیسات ملکی هدف قرار نگرفته است.
- v. به عنوان بخشی از رویه های معمول، تصاویر ویدیویی مربوط به هر شش حمله بلافاصله پس از عملیات توسط وزارت اطلاعات منتشر گردیده که ماهیت اهداف را به گونه واضح نشان می دهد.
- vi. انفجارهای ثانوی قابل مشاهده در این تصاویر ویدیویی نشان می دهد که مراکز نگهداری مهمات با دقت هدف قرار گرفته اند.
- vii. ساختمان در مجاورت تأسیسات استراتژیک مهمات تاکنون سالم باقی مانده اند که نشان دهنده دقت حملات و هدف گیری مشخص بوده و هیچ گونه مرکز تداوی مورد اصابت قرار نگرفته است .
- viii. اتهامات بی اساس (توسط رژیم طالبان افغان و حامیان هندی آن) در چارچوب یک الگوی شناخته شده از کمپاین اطلاعات نادرست با هدف پنهان کردن حضور زیربنای تروریستی که علیه پاکستان استفاده می شود، مطرح شده است.
- ix. این واقعیت که افغانستان پناهگاه امن برای سازمان های تروریستی منطقه ای و بین المللی از جمله TTP، BLA و سایر وابسته ها، تحت نظارت، تسهیل و حمایت رژیم طالبان افغانستان است، هم از سوی کشورهای منطقه و هم از سوی جامعه جهانی به طور گسترده ای به رسمیت شناخته شده است.
- x. پاکستان برای گفتگو و تعامل باز است، مشروط بر اینکه منجر به اقدامات ملموس و قابل تأیید توسط رژیم طالبان افغانستان در راستای تعهدات آنها با جامعه جهانی شود.
- xi. با در نظر داشت عید سعید فطر آینده، پاکستان به ابتکار خود و همچنان به درخواست کشورهای برادر اسلامی پادشاهی عربستان، قطر و ترکیه، تصمیم گرفت تا در میان "عملیات غضب الحق" علیه تروریستان و زیربنای حمایتی آنها در افغانستان وقفه موقت را اعلام کند.
- xii. این وقفه از نصف شب ۱۹/۱۸ مارچ تا نصف شب ۲۴/۲۳ مارچ ۲۰۲۶ قابل اجرا است.
- xiii. حرکت پاکستان با حسن نیت در مطابقت با هنجار های اسلامی است. اما، در صورت هرگونه حمله در امتداد سرحد، حمله طیاره های بی سرنشین یا هرگونه حادثه تروریستی پاکستان، "عملیات غضب الحق" فوراً با شدت تازه از سر گرفته می شود.
- xiv. پاکستان در مبارزه خود علیه تروریسم مصمم است و به اتخاذ اقدامات لازم برای محافظت از شهروندان خود و جلوگیری از ایجاد پناهگاه امن برای کسانی که حملات تروریستی را از آن سوی مرز برنامه ریزی و اجرا می کنند، ادامه خواهد داد.

۸ اپریل ۲